

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ivlii Fatii S. J. Liber De Mortificatione Nostrarvm
Passionvm, Prauorumque affectuum**

Fazio, Giulio

Köln, 1604

De intentione triplici, recta, simplici & deiformi, deque oratione vocali.
XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60991](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60991)

DE MORTIFICAT. 289

de quo parum tetigi in præcedentibus, sed
latius postea prosequar. Hæc mystica
theologia in omni gradu proficientis vi-
tæ exercitari debet: sed quanto altius a-
scenditur, tanto magis exercitatur. Se-
cundus modus consurrectionis est scho-
lasticus secundum humanam eruditio-
nem, & de illo nunc loqui intendimus,
quia communiter exercetur in vita acti-
ua. Est ergo sciendum, quod sicut in æter-
na vita anima Deo, spirituali connubio,
coniungitur per tria dona, quæ à Deo re-
cipit & possidet tanquam dotes, hoc est,
visione clara, dilectione pura, & fruitio-
ne secunda: sic in huius vitæ via, per gra-
tiam æternæ beatitudinis, gloriam præ li-
bantes, appropinquamus Deo exercitijs
trium virtutum theologiarum, tribus ani-
mæ dotibus correspondentium. Et per
istas tres virtutes meretur homo præfatas
tres dotes animæ recipere in gloria: per
ipsas etiam in tempore isto coniungimur
Deo in actiua vita pariter & contempla-
tiua, sed multum differenter, prout po-
stea audiemus.

*Via scho-
lastica*

CAPVT XXIII.

*De intentione triplici, rella simplici &
deiformi, deque oratione
vocali,*

N

in acti-

*Intentio
recta.*

IN actiua vita, de qua nunc loquimur, consurgimus ac Deo cōiungimur, primo recta intentione fidei lumine illustrata: quod fit quando homo in cunctis quæ agit vel patitur, cupit aut vitat, simplicem intentionis oculum habet ad Deū duntaxat, quærendo scilicet in omnibus purè ipsius honorem, gloriam, dilectionem ac beneplacitum ex charitate, & nihil aliud habet in intentione. Hæc intentio maxime attendenda est in omnibus: quia quantumlibet bonum sit opus, aliena intentio facit ipsum vanum & sine fructu & econtrariò, intentio bona, opus quod in se nec bonum est nec malum, fructuosum efficit & acceptum. Et quia pauci valde homines puram intentionem habent, & salus nostra & profectus consistit in intentione, ideo notandum est tres esse gradus intentionis bonæ. Primus est intentio recta, quæ ordinat omnia ad Deū, & propter Deum. Ista intentio procedit ex voluntate affectuosa, æstu diuini amoris calefacta. Quæ voluntas sic amore æstuans, intentionem ad consecutionem æterni finis desiderati operando impellit, nec hominem quiescere nisi in æterno bono sinit. Hic ergo secernuntur filij adoptionis à filiis reprobationis: quia omnes qui in exercitijs suis & operibus virtuosis perficiuntur

*Grades
intentionis
bonæ.*

DE MORTIFICAT. 291

ids non attrahuntur amore diuino, sed
impelluntur aliunde, Deo vniri non pos-
sunt. Causa huius est, quia cum natura re- *Nature*
curua vel inclinata sit ad seipsam, ideo *recurrunt ad*
qui diuinum, gratuitum, supernatura- *ad seipsam.*
lemque non habent amorem, in omnibus
naturali amore ad sese reflectuntur, qua-
rentes seipsos, & affectantes in exercitijs
virtuosorum operum sensibilem amo-
rem, spiritualem dulcedinē, & similia. Sed
verus amator seipsum contemnit, & so-
lum Deum quærit in omnibus, quia cha-
ritas nexus est amoris, nos in Deū trans-
uehens, per quam vnimur Deo, nobis-
ipsis renunciantes, & Deus vnitur nobis.
Et quamuis naturalis amor in actibus ex-
terioribus tam similis sit diuinæ charita-
ti, vt non facile valeant secerni, tamen in
intentione valde dissimiles sunt: quia cha-
ritas in nullo seipsam quærit, naturalis ve-
ro amor seipsum in omnibus quærit. Et
sicut Adam in paradiso seipsum quæren- *Gen. 3.*
do in quatuor prolabeatur peccata, vide-
licet in superbiam, quia mandatum Dei
contempsit: in auaritiam, quia sapientiā
Dei concupiuit: consequenter in gulosi-
tatem, quia quæsiuit illiciti saporis dele-
ctamentū: & post hæc accendebatur luxu-
ria: ita etiā qui ad exercitium trahitur na-
turali amore duntaxat, quantumcunq; al-

N 2 tum

*Questio
privata.*

tum & nobile illud esse videatur, etiam si hominem in mentis excessum faciat pervenire, licet etiam magna videre & visiones habere sibi videatur, tamen totum est ad suam damnationem, quia cadit etiam in prædicta quatuor peccata. Primo in propriam complacentiam & inanem gloriam, *putans se aliquid esse, cum nihil sit.* Secundo in cupiditatem, quia ex curiositate inardescit ad recipiendum à Deo notitiam in spiritualibus, & illuminationem per revelationes, visiones & intellectum internum. Tertio in gulam, quia per desiderium voluptatis quærit in affectu sensuali experimentales & sensuales saporis ac dulcedinem ad quiescendum in ipsis, & eisdem fruendum: & ad hunc finem ordinat omnia sua exercitia & studium devotionis. Postquam autem hæc adeptus fuerit, cadit in spirituale adulterium: quia in huiusmodi sensuali oblectatione & voluptate ponit finem suæ devotionis, & illic requiescit. Ex isto potes advertere, multos esse in activa vita pariter & contemplativa, quibus apparet quod ad magna exercitia & sanctitatem pervenerint, & tamen per amorem naturalem miserabiliter decepti manent & suffocati ignorantibus & non advertentes hæc spiritualia peccata. Idcirco debet homo quærere sanctitatem

DE MORTIFICAT. 293

ratē nō in sensibili deuotione, nec in fre- *Sanctitas*
quenti exercitatione, sed in contemptu *vbi qua-*
& mortificatione sui ipsius, sicut supra *renda.*
edocui, & etiam in recta intentione, quæ
sola discernit inter veros & falsos Dei mi-
nistros. Signum intentionis rectificatæ
est spiritualis lætitia in aduersis, sicut di-
cit Origenes super cantica: *Non inueni ve-*
ritus signum boni hominis, quàm si inter e-
rumnas & aduersa feri dulcedinem mentis
ex frequentia sobria exultationis & lætitiæ.
Hoc enim signum denotat immobilita-
tem mentis in aduersis & prosperis: quæ
immobilitas est signum intrinsecum re-
ctæ intentionis, quæ in nullo seipsam
quærit, sed tantum Deum; & tam bene-
(imo magis) inuenitur in aduersis, quàm
in prosperis. Vnde beatus Gregorius di-
cit super illud verbum Iob, *Erat vir sim-* *Iob 1.*
plex & rectus: Rectus est ille, qui in aduer- *Rectus*
sis non frangitur, qui ad temporalia non in- *quis.*
clinatur, qui ad superiora totus erigitur, qui
diuine voluntati totus subiicitur. At ista
intentio licet rectificata sit, ad perfectum
tamen decorem nondum peruenit: quia
adhuc in actiua vita consistit, & circa *Luc. 10.*
multa est occupata, quamuis solum pro-
pter Deum. De quo Bernardus super Can-
tica dicit, *quod in aliud tendere quàm in*
Deum, & tamen propter Deum, non est

ocium Marie, sed Marthe negotium. Absit autem ut quæ huiusmodi est, quicquam illam dixerim habere deforme, nec tamen ad perfectum affirmaverim venisse decorum, quippè quæ adhuc sollicita est, & turbatur erga plurima, & non potest terrenorum actuum vel tenui pulvere non respici: quem tamen cito, facileq; deterget vel in hora sanctæ & deuotionis casta intentio & bonæ conscientie interrogatio in Deum. Secundus gradus dicitur intentio simplex, quæ est Deo magis vnita sine medio, & dulcius allicitur & trahitur odore boni increati. Et spectat ad hominem contemplatiuum, procedens ex actiua voluntate per experimentalem gustum spiritus: quia experimentalis gustus vel odor æterni boni facit hominem cuncta contemneré, nec in aliquo alio intencionem eius quiescere sinit, præterquam in solo Deo sine medio: quoniam in tali experientia intentio non ambulat, sed currit. Dicit autem Bernardus libro de Præcepto & dispensatione, quod ad hoc ut intentio sit simplex, duo requiruntur, scilicet amor boni in intentione, & veritas in electione. Et ratio huius est, quia charitas dirigit intencionem ad omnia quæ deseruiunt ad desideratum finem, qui est Deus ipse, & illi arctius vnitur, cum in omnibus vnum finem intendit.

*Alias dormitionis.
Intentio simplex.*

*Intentio ni simplici
duo necessaria.*

DE MORTIFICAT 295

dit, ad vnum finem tendit, & omnia quantum potest, cum illo vnire quærit. Veritas autem in electione, non sinit hominem errare in quærendo hunc finem: alias (prout inquit Bernardus) quomodo oculus intentionis esset simplex cum ignorantia veritatis, cum qui bonum diligit, malum nescius agit? Quando verò ista duo simul sunt, amor boni & cognitio veri, tunc est intentio simplex: quia veritas non sinit hominem extra viam errare, & charitas non sinit eum quiescere, antequam seipsum & omnia eleuauerit (per intentionem) in finem qui Deus est. Hæc intentio est oculus ille simplex, qui totum corpus bonorum operum lucidum reddit. Ipsa est amorosa inclinatio spiritus in Deum, illuminata diuino lumine, in se retinens tres virtutes Theologicas, fundamentum internum existens totius vite spiritualis, distractas animæ vires omnes recolligens in vnitæte spiritus, & spiritum Deo vniens in vnitæte amorosi influxus. Hæc est differentia inter intentionem rectam & simplicem, quia recta intentio omnia facit propter Deum, sed non quærit in omnibus Deum, hoc est, eius exercitium magis est externum in exterioribus virtuosis operibus, quam internum tendens in DEVM, quamuis pro-

Matth. 6.

* Alias tendit in Deum.

pter cum omnia facit : ideo in corde
 plus magis impressæ sunt imagines ope-
 rum, quam Deus, propter quæ ipsa facit.
 Intentio verò simplex quærit etiam in ex-
 terioribus operibus simplicitatem cordis,
 puta habere semper, sine imaginatione
 operum, simplicem amorosum influxum
 in Deum, supra omnem multiplicitem,
 distractionem & inquietudinem. Et i-
 stud contingit in exterioribus pariter &
 interioribus exercitijs. Exempli gratia, de
 interiori exercitio, in quo quia subtilius
 est, difficilius istud notari vel intelligi po-
 test: Sint duo homines, vnus in actiua vi-
 ta cum recta intentione, alter in contem-
 platiua vita cum simplici intentione, & o-
 rent ambo pro amicis, cognatis, viuis &
 defunctis, & pro tota sancta ecclesia: Ille
 qui est in vita actiua cum intentione re-
 cta, inter orandum non valebit se perfe-
 ctè nudare ab omnibus imaginibus, præ-
 sertim illorum, pro quibus orat: sed ille
 qui est in contemplatiua vita cum simpli-
 ci intentione, amicos, cognatos, viuos, de-
 functos & totum corpus sanctæ ecclesie
 vnico simplici intuitu amorosè in cor suū
 trahet, & quasi vnico contuitu mille mil-
 lia hominum in momento comprehendet:
 & hoc ideo, ne sensus sui dispergan-
 tur, aut ad extraneas cogitationes tra-
 hantur.

hantur. Quo facto, statim eundem oculū
simplicem dirigit in Deum tanquam in
diuinum speculum, in quo omnes homi-
nes contemplabitur, vt in origine vnde ef-
fluxerunt: & hoc modo orabit pro eis,
quia tunc creaturæ nullum medium inter
Deum & animam efficient, præsertim si
anima didicerit & exercitata sit in amo-
rosa illa aspiratione, de qua infra loquar.

Hic est etiam sciendum, quod orationes *Oratio vo-*
vocales quæ magis frequentantur in acti- *calis quo-*
ua vita, effundi debent vigoroso affectu *modo fiat.*
Deum laudandi, confitendi, gratias agen-
di, honorificandi, & petendi virtuosa que-
que pro se & cæteris hominibus, quous-
que ignis amoris accendatur in vi concu-
piscibili, & tunc oratio vocalis est relin-
quenda, ratio nudanda ab omni multipli-
citate, ne impediat spiritualem ascensum,
& spiritus continuis spiritualibus sursum
actionibus in Deum est eleuandus. Quia
sicut triticum cū palea in vno acervo pa-
riter cōgregantur, quousque triticum ti-
turatione purgetur, & palea proijciatur in
pabulum iumentorum: ita oratio vocalis
reputata est vt palea, & ita diu seruari de-
bet, quousque vera deuotio instar tritici
excutiatur, quo facto proijcienda est pro
indigentia & in pabulum viuum nostra-
rum bestialium. Ultimo est etiam notan-
dum,

dum, quod quamuis Deus sit finis intentionis simplicis in omnibus, & ultra hoc tendat in dominū solum immediatè quantum potest, & hoc propter ipsum, attamen Deus non est totaliter finis eius, sed etiam propter seipsam facit, quærens spiritualiter consolari multis modis, quamuis Deus sit principalis intentio. Et si fortè quidam sint qui videantur istud non quærere, paucissimi tamen tam voluntarij sunt ad derelictionem, hoc est, ad diuinæ consolationis & internæ sensationis subractionem, sicut ad affluentiam earundem gratiarum: quia nondum plenè sibiipsis mortui sunt ad perferenda quæcunque aduersa, nisi consurgant ad perfectiorem intentionis gradum.

*Intentio
deiformis*

Tertius gradus vocatur intentio deificata: quia totaliter est amore finis æterni attracta, absorpta & deiformis effecta. Et hæc propriè est beatorum in gloria, & elicitur à voluntate affectata deiformiter. Quidam tamen in statu viæ in tantum amore inebriantur in spiritu, quod totis precordijs intentionem hanc attingere cupiunt, & elaborare non cessant, vt in hac laethrymarum valle felicem hæc deificationem seu deiformitatem assequi mereantur, de qua dicit Bernardus libro de diligendo Deum: Deificatio, id est, amor vel intentio
homo

DE MORTIFICAT. 299

hominem deificans, hoc est, deiformem
faciens, nihil relinquit in voluntate admi-
xtum vel proprium, sed totum per inten-
tionem dirigit in Deum. O pura & * deifi-
cata, id est, deiformis, intentio voluntatis,
eo certè defecator & purior, quo in ea de
proprio iam nihil admixtum relinquitur:
eo suavior ac dulcior, quo totum diuinum
est quod sentitur: sic enim affici, deificari
est. Sed hæc deificatio hic poterit inchoari,
in æterna verò vita perficietur, vbi sic
omnem in sanctis humanam affectionem
quodam ineffabili modo necesse erit à se-
metipsa liquecere & deficere, atque in Dei
penitus transfundi voluntatem. Manebit
quidem propria substantia, sed in alia for-
ma, alia gloria, aliaque potentia. Alioqui
quomodo omnia in omnibus erit Deus,
secundum, quod Paulus dicit, *si in homine* 1. Cor. 15.
de homine quicquam supererit

* *Alia
defecata.*

CAPVT XXIUI.

*De vera dilectione, qua Deo per tres gradus in
actiua vita unimur.*

Secundò principaliter confurgimus &
unimur Deo dilectione præcipua, cha-
ritatis igne inflammata. Quod fit, cum
quis in omnibus actibus suis rectam intē-
tionem habens, seipsum totaliter per amo-
rem inclinat super pectus domini. Vnde S.
Dio.

N 6

Dio.